

POSTANOWIENIE

Dnia 3 kwietnia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2014 roku w Krakowie
na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Banku (...) spółki akcyjnej w
W.

przeciwko M. B.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w Nowym
Sączu z dnia 19 lutego 2014 roku, sygn. akt I C 170/13

postanawia:

- 1. odrzucić zażalenie w przedmiocie zwolnienia pozwanej M. B. od kosztów sądowych ponad 600 zł w postępowaniu apelacyjnym;**
- 2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.**

I ACz 453/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Nowym Sączu w punkcie I zwolnił pozwaną M. B. od kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym w części, tj. od opłaty od apelacji ponad kwotę 600 zł w punkcie II oddalił wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych w pozostałym zakresie.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał, że pozwana nie zasługuje na zwolnienie od kosztów sądowych postępowania apelacyjnego, gdyż posiada środki, z których jest w stanie pokryć część opłaty od apelacji w kwocie 600 zł. Zdaniem Sądu Okręgowego oświadczenie majątkowe pozwanej w którym podała, że w mieszkaniu w N. powierzchni 47,49 m², którego jest właścicielem i które jest przedmiotem postępowania, prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wraz z rodzicami, że ojciec pozwanej nie uzyskuje dochodów, dochody pozwanej i matki są pochłaniane na bieżące wydatki jest nierzetelne, gdyż ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy w toku sprawy są takie, że pozwana choć partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania w N., to mieszka i pracuje w K. oraz, że ojciec pozwanej ma źródło dochodu, gdyż podejmuje dorywczo prace biurowe. Sąd Okręgowy wziął również pod uwagę, że pozwana otrzymuje stałe wynagrodzenie za pracę w wysokości 2118,26 zł netto miesięcznie, jej matka pobiera zasiłek przedemerytalny 668,10 zł oraz fakt, że potencjalne ponoszone przez pozwaną koszty nie przekraczają kwoty 1.100 zł miesięcznie. Zdaniem Sądu Okręgowego nawet jeśli pozwana partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania w N., to jest w stanie zaoszczędzić kwotę 600 zł z przeznaczeniem na częściowe pokrycie kosztów postępowania apelacyjnego.

Powyższe postanowienie zaskarżyła zażaleniem pozwana w całości, zarzucając mu naruszenie art. 102 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez przyjęcie, że w sprawie nie zachodzą szczególne wypadki uzasadniające zwolnienie pozwanej od dopłaty sądowej od apelacji w całości, podczas gdy pozwana nie posiada środków pozwalających jej pokryć część opłaty od apelacji w kwocie 600 zł.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę wydanego postanowienia i zwolnienie jej w całości od kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym.

W uzasadnieniu wytknęła Sądowi I instancji pominięcie okoliczności, że pozwana zamieszkuje i pracuje w K., natomiast jej rodzice mieszkają w mieszkaniu w N., stanowiącym własność pozwanej. Pozwana nie czerpie żadnych korzyści finansowych z tytułu posiadania tego mieszkania, przeciwnie, ciężąc na niej z tego tytułu zobowiązania. Wskazała, że dochody jej matki zostały zajęte w postępowaniu egzekucyjnym. Z kolei jej ojciec nie uzyskuje dochodów, lecz bez własnej winy. Zarzuciła również błędne przyjęcie, że pozwana nie ponosi większych wydatków niż 1.100 zł miesięcznie, podczas gdy pozwana z racji zamieszkiwania w K. ponosi koszty wynajmowane mieszkania (czynsz, energia elektryczna i inne media) oraz koszty zakupu żywności, odzieży i przejazdów. Dodatkowo partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania w N.. Ze względu na przebieg niniejszego postępowania nie miała możliwości poczynienia oszczędności na koszty postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie w zakresie w jakim pozwana skarży punkt I wydanego postanowienia podlega odrzuceniu, jako niedopuszczalne. Wbrew stanowisku pozwanej wyrażonym poprzez określenie zakresu zaskarżenia, nie jest w całości dla niej niekorzystne.

W złożonym wniosku pozwana domagała się zwolnienia od kosztów postępowania apelacyjnego. Sąd Okręgowy, po rozpoznaniu tego wniosku, w punkcie I zaskarżonego postanowienia uwzględnił to żądanie w części, zwalniając pozwaną od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od apelacji ponad kwotę 600 zł, natomiast w punkcie II oddalił wniosek powódki w pozostałym zakresie. Powyższe oznacza, że zaskarżone postanowienie narusza interesy pozwanej tylko w takim zakresie, w jakim Sąd Okręgowy odmówił pozwanej zwolnienia od kosztów sądowych w pozostałym zakresie, tzn. uznał, że pozwana powinna uiścić tytułem tych kosztów kwotę 600 zł tytułem opłaty sądowej od apelacji. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażony został pogląd, zgodnie z którym przyczyną niedopuszczalności (w rozumieniu art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.) wniesienia zażalenia na postanowienie jest nieistnienie po stronie żalącego interesu w zaskarżeniu (gravamen), przy czym interes ten występuje wtedy, gdy żalącego można uznać za pokrzywdzonego zaskarżanym przez niego postanowieniem (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2010 r., I CZ 19/10, publ. LEX nr 686085).

Z tej przyczyny zażalenie pozwanej, w zakresie w jakim kwestionuje korzystne dla niej rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I zaskarżonego postanowienia, podlega odrzuceniu jako niedopuszczalne, o czym orzeczono jak w punkcie 1 sentencji na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Zażalenie pozwanej w zakresie w jakim odnosi się do rozstrzygnięcia zawartego w pkt II zaskarżonego postanowienia podlega oddaleniu, a Sąd Apelacyjny przyjął za własne prawidłowe ustalenia Sądu I instancji.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2005 Nr 167, poz. 1398 ze zm.) osoba fizyczna może domagać się zwolnienia od kosztów sądowych, jeżeli złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Wobec tego, zwolnienie od kosztów sądowych uzależnione jest od ustalenia przez Sąd, w oparciu o okoliczności dotyczące stanu rodzinnego, majątkowego, dochodów i źródeł utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie, iż osoba ta nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku dla utrzymania siebie i swojej rodziny. Powyższy stan

winien wynikać z rzetelnego i wiarygodnego oświadczenia majątkowego zawierającego dane dotyczące wysokości uzyskiwanego dochodu, posiadanego majątku oraz stanu rodzinnego i źródeł utrzymania.

Sąd I instancji wyciągnął właściwe wnioski z oświadczenia pozwanej o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania uznając, że zostało ono sporządzone nierzetelnie w zakresie uzyskiwanych przez ojca pozwanej dochodów oraz w zakresie w jakim pozwana podała, że prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wraz ze swoimi rodzicami w N. i w konsekwencji uznając, że pozwana ma możliwości zaoszczędzić kwotę 600 zł z przeznaczeniem na uiszczenie opłaty od apelacji w wysokości 600 zł.

Sąd Apelacyjny podziela dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę sytuacji materialnej pozwanej. Pozwana nie kwestionuje, że pracuje w K., a więc nie prowadzi wspólnego z rodzicami gospodarstwa domowego. Zarabia 2.118,26 zł netto miesięcznie, posiada zobowiązania z tytułu opłacenia czynszu za mieszkanie wynajmowane w K. oraz opłat za energię elektryczną oraz media. Ze złożonego przez pozwaną oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach i źródłach utrzymania wynika, że pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z rodzicami, co nie odpowiada rzeczywistości, w posiadanym mieszkaniu o powierzchni 47,49 m² w N., do którego pozwanej przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu. Nie posiada innych nieruchomości, żadnych wartościowych ruchomości jak również oszczędności. W sytuacji nie prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego brak podstaw do ustalenia dochodu łącznie z rodzicami powódki. Pozwana oświadczyła, że jej ojciec nie uzyskuje dochodów, gdyż zawiesił wykonywanie działalności gospodarczej.

W tym stanie rzeczy kontroli instancyjnej podlegała ocena czy powódka przy ustalonych dochodach i posiadanych obciążeniach finansowych jest w stanie w warunkach określonych w przepisach ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ponieść jednorazowo część opłaty w kwocie 600 zł, przy czym cała opłata wynosiła 3844 zł. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sadu Okręgowego o posiadaniu przez powódkę zdolności sfinansowania opłaty w tej wysokości w ustalonym stanie faktycznym.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji, na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.